

Al. Kokelj.

Gospodarstvo carske in boljševiške Rusije.

Rusko gospodarstvo pred boljševizmom.

Rusi so bili hudo tepeni v rusko-japonski vojni. Vsled posredovanja predsednika Združenih držav Severne Amerike je bil mir podpisan dne 5. septembra 1905 v mestu Portsmouth blizu Bostona v Severni Ameriki. Toda nepričakovano naglo se je po tej vojni opomogla Rusija gospodarsko in politično. V letih pred svetovno vojno je Rusija pridelala od vsega svetovnega pridelka rži 47,5%, ovsu 25%, ječmena 26,6 odstotkov, pšenice 18,8, prediva 81 in konoplje 42%. Od vseh živali na svetu je pa imela konj 25 odstotkov, goveje živine 11% in ovc 10%. Petroleja je imela 22,5%. Temu primeren je bil tudi izvoz. V letu 1910-11 je izvozila pšenice 6,2, ječmena 4,3, ovsu 1,61 in rži 1,07 milijonov ton. Tona je 1000 naših kil. Znamenit je bil tudi izvoz surovega masla iz zahodne Sibirije. Leta 1906 je izvozila 48.650.000 kg surovega masla, leta 1909 pa že 140.870.000 kg. Pred svetovno vojno je šel vsak dan en vlak s surovim maslom iz Novo-Nikolajevska na reki Ob v Rigo. Tam se je maslo naložilo na ladje, ki so ga odnesle v London in Pariz. Svetovna vojna je ustavila ves ta izvoz. Koliko se zdaj izvažajo, ni znano. Gotovo pa je to le malenkost v primeri s prejšnjim izvozom.

Rusija pod boljševizmom.

V Rusiji pač vladajo že 11. leto boljševiki. Sicer se bahajo, kaj so že vse storili, a v resnici ni uspehov niti na gospodarskem, niti na političnem polju. Je največja nesreča, ki je kdaj Rusijo zadela, da jo vladajo skrajni marksisti-boljševiki, ki delajo ž njo enake poskuse kot jih dela kak vseučiliški profesor s kuncem. — Kdo je bil Marks? Karl Marks je bil brezumni nemški Jud, ki je strastno sovražil Slovane. Strašno ga je ujezil slovanski shod v Pragi leta 1848 in s podlim zaničevanjem je grdil zatirane slovanske narode, ki so bili takrat še narodni in gospodarski proletarci. Žalibog, da je ravno veliki ruski narod moral doživeti poskus, da bi se na njem izvršil program tega judovskega slovanožrca. Ne izmerna škoda za slovanstvo. Nemci so pač bolj pametni! Tudi pri njih je bila velika zmeda po končani svetovni vojni. Komunisti so že sanjali, da bo tudi Nemčija padla v njihove kremplje, pa so se močno goljufali. Socialdemokratski vodja Scheidemann se je dne 19. decembra leta 1918

izrekel proti »svetom vojaških in delavskih zastopnikov« takole: »V sedanjem položaju nam Karol Marks ne more pomagati. Pri nas je veliko več za razdreti kot v Rusiji. Mi potrebujemo mir in kruh!« — Ko so pa komunisti le delali nemir, so jih vladni socialisti v začetku leta 1919 v vseh večjih mestih premagali. Njihova voditelja Karola Liebknecht in Roza Luksenburg je razjarjena množica ubila. Nemci so pač dalekovidni! Sami niso marali boljševikov, pomagali so pa jim do oblasti v Rusiji, ker so vedeli, da bodo Rusijo uničili. In ta namen se je Nemcem temejito posrečil. Boljševiki ne poznajo ne vere in ne morale, ne pravice in resnice, marveč samo nasilje in strahovlado. Kjer pa je samo nasilje, tam ni trajnega gospodarskega in političnega napredka. Prej je bila Rusija žitnica Evrope, zdaj pa za domačo porabo komaj dovolj pridelava. Njihova nasilnost je tudi vzrok, da države do Rusije nimajo zaupanja. Kdo bo li imel zaupanje do ljudi, katerih oblast je na sami sili, kateri so neiskreni in povsod rujejo, kjer le morejo, proti obstoječemu redu? Indija jih je odklonila, Kitajci se jih bodo najbrže otresli, drugod pa jih tudi ne marajo. Rusija je osamljena. Boljševiki rabijo denar, a nihče jim noče posoditi. In te razmere se bistveno ne bodo izpremenile, dokler bodo Rusijo vladali boljševiki.

Kaj znajo boljševiki?

V nekaterih rečeh se pa boljševiki le dobro razumejo. V katerih le? V dnevniku Zinajde Nikolajevne Gippins iz Petrograda z dne 22. novembra leta 1919 čitamo: »Ali veste, kaj je to »kitajsko meso«? Glej, stvar je ta: Kakor je znano, oddaja »črezvičajka« trupla ustreljenih oseb zverem zoologiškega vrta. Obsojence streljajo Kitajci. No, Kitajci hočejo imeti pri tem svoj dobiček in ne oddajo vseh trupel, mlajše skrijejo in jih prodajajo na Senom trgu pod imenom teletine. Doktor N. (ime je znano) je kupil tako meso s kostjo in je spoznal, da je — človeško. Nesel je meso v urad »črezvičajke«. Tam so mu svetovali ne protestirati, kar drugače bi sam utegnil priti kot meso na Seni trg.« (Vse to vem iz prvih virov.)

Ravno tam piše o boljševiških šolah takole: »Otrokom se vcepljuje nepostavnost in načela sile kot prava. Dejansko so otroci izpremenjeni v tolpo ničvrednežev. Izprijetost v šolah je taka, da sam Maksim Gor-

kij (eden največjih ruskih pisateljev) pljuje na nje in se zgraža. Bivši zavodi in ženske gimnazije so se združile z moškimi in poulično tolpo otrok od 13 do 15 let...« Posledica tega je, da je mladina v Rusiji strašno izpridena. In to je neizmerna nesreča za desetletja.

O veri se je izrazil sam Lenin, da je opij (opojna pijača) za ljudstvo. Zato ni čudno, da skušajo boljševiki z vsemi mogočimi sredstvi iztrgati vero iz src ruskega naroda. Toda ruski narod bo tudi to prenesel!

Propadanje boljševizma v drugih državah.

V takih in podobnih rečeh se odlikuje boljševiško gospodarstvo, v drugih se ne spozna. Nemčija mora leto za letom dati velikanske reparacije. Porenje je imela zasledeno, po končani vojni je bilo celo izmoga in vendar — sijajno napreduje njeno gospodarstvo; celo uboga Avstrija se je izmotala iz nevarnega položaja, le Rusija s svojim neizmernim bogastvom vsled strahovlade boljševikov nikamor ne pride.

Staro perutnino, ki ima trdo in žilavo meso, zakoljemo 1—2 dni predno jo rabimo, da meso obleži in se mesna okenca narahljajo. Pred pečenjem jo moramo zmehčati v pari. Nesoljeno denemo v primeren lonec, prilijemo 1—2 litra vode ali juhe, dodamo petršilja in list žajbljuna ter lonec dobro pokrijemo, da ne more para uhajati. Če je treba, prilijemo med parjenjem vrele juhe ali vode, ki jo nalijemo tudi v žival. Popolnoma zmehčano polijemo v kozici z razgreto mastjo in jo hitro zarumenimo v pečici.

Napačen je pri nas običajen način priprave kumaric, ki se solijo in z vso močjo izžemajo, vsled česar postanejo težko prebavne. Kumare olupimo in zrežemo na tanke listke le kratko časa preden jih potrebujemo. Posolimo jih, pomečamo in rahlo iztisnemo, bolje odcedimo. Nato pridenemo olja ali kisle smetane, kumine, čebula, česna, popra, paprike in kisa.

je vzljubil, kako jo spoštuje kot najdražje bitje. A vendar ji še tega ni povedal, da je le ona, ki si jo je zbral za družico svojega življenja. Najti se mora prilika, da ji razodene svojo srčno skrivnost.

Tako zamišljen stopa bližje proti gradiču Štralek. Ko že hoče stopiti iz gozda, zagleda pred seboj na potu Agato, ki mu gre naproti.

Zdelo se je mlademu graščaku kakor bi stopila pred njega gorska vila v vsej svoji čarodejni lepoti.

Herberstein je ostrmel, ker ni verjel svojim očem, da sreča Agato.

Ves vzradoščen jo pozdravi in ji spoštljivo poljubi roko.

»Kam pa tako zgodaj,« vpraša mladi graščak ves razvnet.

»V trg grem h gospodu stricu, da jih vabim na očetov rojstni dan, ki ga obhaja prihodnji pondeljek,« odvrne Agata ter zarudi v celem obrazu.

»Ali vas smem malo spremljati?«

»O zakaj ne,« odgovori Agata sramežljivo.

»Srčna hvala, saj tako rad grem z vami,« meni Herberstein s toplimi besedami.

Agata ga veselo pogleda in se nasmehlja.

In kramljala sta in šla dalje, da sta prišla že do zadnjega hribčka, od koder se vidi trg Sv. Lenarta.

»Posloviti se moram,« meni Agata vsa zarudela v obrazu, »moram hiteti, da se vrnem hitro domu.«

»Teško vas pustim, saj sem tako rad v vaši družbi.«

»Ne šalite se, imate druge gospodične, ki vam delajo boljšo družbo.«

»Zame ni nobene, ki bi me tako srčno razveselila kakor vi.«

»Ali naj vam verjamem, saj nisem tako plemenitega rodu.«

»Toda plemeniti ste po srcu in duhu in to mi tako ugaja.«

In mladi graščak je prijel Agato za roko, z drugo je povzdignil njeno glavico, ji pogledal v oči ter rekel:

»Agata, dovolite, da vas tako kličem, vi ste mi najljubša na svetu, ne poznam nobene druge, samo vas ljubim.«

Agata je še bolj zarudela, roka ji je trepetala, sramežljivo je povescila glavo, nato pa se je sklonila na prsi mladega graščaka in zaihtela.

Ne delajo si skrbi za BIRMSKO DARILO!
Lep molitvenik, pa en rožnovenec
je poleg vsotodnih spominčkov najlepši spomin.
V današnjem »Gospodinstvo« najdete cenit TISKARNE SV. CIRILA